Ysgol Gymraeg Teilo Sant

Polisi Gwrth Fwlio

Dyddiad cymeradwyo (gan y corff llawn)	27.11.23
Dyddiad adolygu	Hydref 2025

Cadeirydd Llywodraethwyr	
Pennaeth	

YSGOL GYMRAEG TEILO SANT
POLISI GWRTH-FWLIO YSGOL GYMRAEG TEILO SANT

Dyma'n Polisi Gwrth-Fwlio. Mae'n egluro sut rydym yn dysgu plant am fwlio, yr effeithiau, sut allwn helpu'r plant i gadw'n ddiogel a sut rydym yn helpu pawb i ddatblygu perthnasoedd da yng nghymuned ein hysgol.

Dylid cydnabod bod bwlio yn gallu digwydd, hyd yn oed mewn sefydliadau hapus a chynhaliol fel Ysgol Gymraeg Teilo Sant. Dylwn gydnabod bod dau begwn i'r bwlio; o'r achlysurol ac amlwg i'r cyson a chudd ac fod hyn yn gallu amharu'n fawr ar hapusrwydd y sawl sy'n cael ei fwlio yn ogystal ag ar hapusrwydd y bwli ei hun. Byddwn yn gweithredu i addysgu plant sut mae delio gyda bwlio mewn modd sensitif a phositif.

<u>**AMCANION**</u>

Ein dehongliad o fwlio

Ar wahanol achlysuron derbynnir cwyn yn yr ysgol fod bwlio wedi cymryd lle - bod rhyw blentyn neu'i gilydd yn camdrin plentyn arall, un ai allan ar yr iard neu o fewn y dosbarth. Medr achosion o'r fath achosi teimladau annifyr dros ben ac mae'n angenrheidiol ymdrin â'r sefyllfa yn sydyn ac yn effeithiol.

Medr bwlio ddigwydd mewn sawl gwahanol ffordd - mae'r camdrin corfforol yn amlwg i bawb ac yn gadael ei olion yn eglur. Ar y llaw arall, mae "camdrin" mewn ffyrdd dirgel trwy wawdio a bychanu yn medru llethu plentyn, ond heb adael unrhyw olion. Yn agos iawn at hyn, mae bwlio trwy fygwth a dychryn yn medru creu ofn ac yn rhywbeth sy'n anodd iawn i'w 'weld'.

Mae'r bwli yn hoffi 'gweld' yr ofn yma - yn hoffi gweld y 'pwer' sydd ganddo/ganddi. Mae'n un ffordd y medr gael ei 'ffordd ei hun'. Mae pob plentyn wedi mynnu ei ffordd ei hun rywdro, ond tyfa plentyn naturiol allan o hyn, tra bydd y bwli yn cael mwy a mwy o bleser a mwynhad o fygwth plant sy'n llai ac yn ieuengach nag ef. Medrant fagu hen agwedd "ceiliog ben domen" allan ar yr iard, trwy wahardd ambell blentyn rhag cymryd rhan mewn gêm neu efallai dorri ar draws gêm arall gyda'i glochdar.

CANFOD BWLIO A GWEITHREDU

1. Rhaid rhoi gwybod i'r pennaeth ynghylch unrhyw achos o fwlio ac ystyried pob achos yn unigol.

2. Rhaid gwneud amser i wahodd y rhieni i'r ysgol er mwyn medru gwyntyllu'r sefyllfa'n fanwl. Mae gwneud hyn yn gadael i'r rhieni wybod ein bod ni fel staff ac fel ysgol yn cymryd y cwyn o ddifrif ac yn fwy na pharod i wneud ein gorau i wella'r sefyllfa.

3. Os yw'n briodol, gwahoddir rhieni'r bwli i'r ysgol yn ogystal. Cynigir cefnogaeth bellach

i’r disgybl a’r rhieni lle’n briodol.

4. Hyd yn hyn 'rydym wedi medru goresgyn unrhyw broblem trwy drafodaeth a sgwrs a chael plentyn i sylweddoli ein bod yn fwy na pharod i'w helpu. Ceir yr un llwyddiant wrth drafod yn yr un modd gyda’r bwli.

5. Pur anaml y daw problemau o fwlio i’r amlwg yn syth. Mae ffrwgwd yn digwydd weithiau a cheisir gwahaniaethu rhwng ffrwgwd achlysurol a bwlio parhaol. Trafodir gwrthdaro ar bob achlysur gyda’r holl staff er mwyn adnabod patrymau o wrthdaro all fod yn fwlio. Cytunwn fel staff bod angen i ni gydweithio er mwyn creu awyrgylch hapus lle medr plentyn fwynhau derbyn ei addysg. Mae unrhyw drafferthion allanol yn mynd i effeithio ar ddatblygiad y plenty.

6. Cedwir cofnod manwl o'r honiadau i edrych os oes patrwm yn datblygu.

Y STRATEGAETHAU SYDD MEWN LLE I WARCHOD RHAG BWLIO
Cymerir camau gan y pennaeth i weld a deall beth sy'n digwydd. Cedwir cofnod manwl o'r honiadau i edrych os oes patrwm yn datblygu. Cedwir cofnod hefyd o unrhyw drafodaethau a geir gyda disgyblion, rhieni a staff ynghylch bwlio. Mae naws ac awyrgylch ysgol yn chwarae rhan bwysig - sut mae'r oedolion yn trin y plant, y gofalwr, y gogyddes neu oruchwyliwr awr ginio. Mae’n holl bwysig fod hunan ddelwedd dda y plant yn cael ei gynnal gorau gallwn. Mae gennym athro/athrawes ar ddyletswydd amser chwarae a goruchwylwraig ar ddyletswydd amser cinio ac, felly, mae'n bosibl cadw llygad ar ddigwyddiadau.

Rydym yn addo siarad â rhieni, staff a disgyblion i sicrhau bod pawb yn gwybod:

· Beth ydi bwlio

·Sut byddwn ni’n ceisio atal bwlio yn ein hysgol

· Beth i wneud os ydy rhywun yn cael ei fwlio neu gweld rhywun arall yn cael ei fwlio.

Bydd ein disgyblion yn cael cyfle i ddysgu:

· Sut i fod yn ffrind da a dangos parch i’n gilydd.

· Sut i gael help os ydynt yn poeni am fwlio adref neu yn yr Ysgol.

· Ein bod ni i gyd yn wahanol ac i gyd yn arbennig.

· Beth ydi bwlio a sut gall pawb helpu trwy ddweud wrth athrawon os ydyn nhw’n gweld rhywun yn bwlio.

· Sut mae’r cyngor ysgol yn medru helpu i wneud ein hysgol yn ddiogel a hapus i bawb.

Gall rieni hefyd chwarae rhan hanfodol bwysig drwy:

. Son wrth eu plant am bwysigrwydd ymddwyn yn gymdeithasol.

. Cysylltu gyda'r ysgol os oes ganddynt unrhyw amheuon naill ai ynghylch y sawl sy'n dioddef effeithiau bwlio neu'r sawl sy'n gyfrifol am fwlio disgyblion eraill.

.Cadarnhau a chefnogi'r polisi bwlio sy'n weithredol.

YR ATHRO DOSBARTH

Y berthynas rhwng yr athro dosbarth a'r plentyn yw'r pwysicaf. Medr athro teimladwy, sy'n barod i fynd allan o'i ffordd i helpu ei ddosbarth, fod o gymorth amhrisiadwy. Medr ei ffordd a'i ddull a'i barch arwain at yr un math o agweddau yn y plant eu hunain. Mae'n bwysig bod y plant yn cael y teimlad medrant fynd at athro unrhyw amser er mwyn cael sgwrs neu er mwyn egluro bod rhywbeth yn eu poeni.
Gwneir defnydd o Amser Cylch ymhob dosbarth i drafod bwlio ar adegau penodol o'r flwyddyn ysgol. Cynhelir wythnos gwrth fwlio'n flynyddol ac fe ddefnyddir y Cwricwlwm i gefnogi'r neges gwrth-fwlio a hyrwyddo materion sy'n ymwneud ag amrywiaeth mewn modd cadarnhaol.

I GRYNHOI

Fel y crybwyllwyd yn gynharach, bydd sawl plentyn yn cwyno wrth athro yn ystod y tymor bod rhywun wedi ei guro/wthio/daro neu'n gwrthod gadael iddo chwarae rhyw gêm neu'i gilydd. Ein problem ni yw penderfynu os yw hyn yn golygu bwlio neu yn rhywbeth sydd wedi codi oherwydd rhyw ffrae neu gilydd.

Rhaid cadw llygaid ar y plant tawel eu natur - y rhai hynny na ddaw byth i gwyno, er eu bod yn dioddef. Medr eu dyddiau ysgol fod yn hynod anhapus ac wrth gwrs bydd safon eu datblygiad addysgol yn dioddef.

Rhaid gwylio'r plentyn pryfoclyd diddiwedd fedr fynd gam yn rhy bell rhyw ddiwrnod a chael curfa gan y diniwed. Mae'n hynod hawdd i'r diniwed gael cosb heb ei haeddu. Serch hynny, pwysleisir ar bob achlysur nad yw'r ysgol yn gallu dioddef codi dwrn yn erbyn cyd-ddisgybl